

25-6-2021

TER ADVISERING

Aan de Staatssecretaris
CC de Minister van EZK
CC de Staatssecretaris van EZK - KE

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Innovatie en Kennis

Auteur

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e@minezk.nl

Datum

4 juni 2021

Kenmerk

DGBI-I&K / 21154412

Bhm: 21154835

Kopie aan

10.2.e

Bijlagen

1: Memo Waarom is deelname
IPCEI urgent

2: AEP/IRF opties RRF

nota

Uw vragen over RRF en IPCEI op 30 mei

Parafenroute

10.2.e

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Aanleiding

U heeft op 30 mei vragen over IPCEI Micro-elektronica 2 (kortweg ME2) en Cloudinfrastructuur en services (Cloud) op onze nota daarover. Hierbij de antwoorden. U heeft hierover gesprek met 10.2.e (gepland op woensdag 9 juni 17.15 u). Over de IPCEI Cloud heeft u separaat nog een nota (Domus 21143877) ontvangen over het starten van een interessepeiling, hierin werd ook al deels ingegaan op onderstaande vragen.

Advies

Kennisnemen van de antwoorden, bespreken 9 juni.

Kernpunten: uw vragen

Uw vraag: Hoe wordt IPCEI Waterstof gefinancierd?

Antwoord:

- Deze IPCEI is al verder gevorderd dan ME2 en Cloud: de voorbereiding startte in de zomer 2020. We hebben echter (nog) geen budget om daaraan mee te doen. IPCEI Waterstof is wel opgenomen voor €2,5 mld. in de huidige lijst met kansrijke maatregelen uit de ambtelijke verkenning voor de RRF, die is aangeboden aan de formatie en waarover het nieuwe kabinet beslist.
- De IPCEIs ME2 en Cloud begonnen dit voorjaar en zijn nog in aanbouw: de projecten, deelnemers, tijdslijn, mijlpalen, budgetten worden nu besproken tussen Dui, Fra, andere landen, de bedrijven, de EC. Dit najaar wordt dat duidelijk. AEP en IRF oordeelden dat de informatie onvoldoende was voor opname in de lijst met kansrijke ambtelijke RRF-opties.

Ontvangen BBR

Uw vraag: moeten IPCEI ME2 en Cloud in RRP?

Antwoord:

- Nee, dat hoeft niet, het kabinet kan beslissen mee te doen aan de IPCEIs en dat zelf financieren. Maatregelen in een RRP moeten altijd worden voorgefinancierd door Financiën. Uitkering van de RRF-middelen vindt pas plaats wanneer vooraf vastgestelde mijlpalen en doelen zijn behaald.
- De Europese Commissie en lidstaten als Frankrijk en Duitsland hebben IPCEI expliciet genoemd als kansrijke Europese projecten voor RRP's.
- Beperking in Nederland is dat dit kabinet het opstellen van het RRP overlaat aan het nieuwe kabinet. Wat dit kabinet wel kan zeggen is: we vinden aansluiting bij de IPCEIs belangrijk en urgent, we kunnen niet langer wachten op het nieuwe kabinet, we nemen vast een reservering op in de begroting 2022 en het nieuwe kabinet kan later besluiten die uitgaven al dan niet op te nemen in het RRP. Bij het eventuele besluit om de IPCEI in het RRP op te nemen, en als de EC dat RRP goedkeurt en we de mijlpalen realiseren, krijgen we die uitgaven achteraf terug.
- De wijze van voorfinanciering en de onzekerheid van het opnemen in het opstellen RRP door het volgende kabinet maken dat FIN moeilijk te overtuigen zal zijn budget voor IPCEIs vrij te maken. In dat geval kunnen ook geen toezeggingen worden gedaan voor deelname aan deze IPCEIs. Mogelijk is de politieke route richting augustusbesluitvorming een optie om alsnog een toezegging mogelijk te maken.

Uw vraag: wat moet er van EZK nog meer in?

Antwoord:

- De lijst met kansrijke maatregelen voor het RRP uit de ambtelijke verkenning is reeds gedeeld met de formatie. Deze lijst bevat reeds veel opties voor verduurzaming, digitalisering en innovatie ('bouwsteen 2'). In bijlage 2 vindt u de lijst die optelt tot €13,5 miljard. Daarnaast is er een lijst met opties uit reeds lopend beleid ('bouwsteen 1'). In de kabinetsformatie moeten dus keuzes gemaakt worden.

Uw vraag: financieel beslag?

Antwoord:

- Dat moet de komende maanden blijken, naarmate de IPCEIs vorm krijgen en de betrokkenheid van Nederlandse partijen duidelijker wordt. Een eerste ruwe schatting (overheidsbijdrage 2022-2027):
 - voor meedoen aan IPCEI Cloud mogelijk €75 mln.
 - Voor meedoen aan IPCEI ME2 mogelijk minimaal € 500 mln.
 - In de ambtelijke RRF opties staat deelname aan IPCEI waterstof met een overheidsbijdrage van € 2,5 miljard.

Uw vraag: hoe komen we daar?

Antwoord:

- Voor IPCEI ME2 en Cloud geldt: meedoen of niet is een nationale keus die we in eerste instantie zelf moeten financieren. Of we dat geld later terug vragen aan de EU met ons RRP is een besluit voor de formatie / het nieuwe kabinet. Wat wel urgent is dat Nederland snel aankondigt dat we mee willen doen zodat Nederlandse spelers ruggensteun hebben en bij de IPCEI-tafels kunnen aanschuiven. Dit kan echter niet zonder een kabinetsbesluit waarin budget beschikbaar wordt gesteld. Bijlage 1 ligt die urgentie toe.
- Dat kan door als demissionair kabinet een budget als reservering op te nemen in de 'beleidsrijke' EZK ontwerpbegroting 2022 en daarover op korte termijn ook al naar buiten te treden, bijv. met een brief aan de Kamer en de Europese Commissie. Dat moet natuurlijk voorzichtig: het is aan het parlement om de begroting vast te stellen en de kabinetsformatie loopt. Maar het moet tevens voldoende houvast bieden aan de Nederlandse spelers en buitenlandse partners om samen de IPCEIs in te vullen. Een evenwichtsoefening.
- Het is nog onbekend hoe 'beleidsrijk' de begroting zal worden. Naar verwachting komt FIN voor de MR van 11 juni of 18 juni met een brief waarin het kader wordt geschetst waarmee het kabinet keuzes kan maken voor een beleidsrijke begroting. Op dit moment is het beeld van FEZ dat FIN zich zal willen beperken tot de stikstofproblematiek en klimaatmaatregelen (onder druk van Urgenda). Ambtelijk FIN lijkt voorlopig negatief te adviseren op alle verdere intensiveringen en er lijkt ook geen proces zoals in het Voorjaar gevoerd te worden. FEZ verwacht dat het proces zeer politiek zal zijn en dat deze wensen daarom ook via politieke wegen onder de aandacht moeten worden gebracht richting de Augustusbesluitvorming.